

Fag:	PEDAGOGIKK 2 FOR TOSPRÅKLIGE LÆRERE
Kode:	PET230
Studiepoeng:	30
Vedtatt:	Vedtatt av Avdelingsstyret i møte 10. mai 2005 (sak A 23/05)

Fagplanens inndeling:

- 1. Innledning**
- 2. Innhold**
- 3. Organisering og arbeidsformer**
- 4. Vurderingsordning**
- 5. Pensum, kunnskapskilder og hjelpemiddel til eksamen**

1. Innledning

Denne fagplanen beskriver innholdet i et deltidsstudium spesielt tilrettelagt for morsmåslærere/ tospråklige lærere i grunnskolen, og forutsetter at studentene har eller skal ha sitt arbeid der. Planen beskriver andre modul i Pedagogikk for tospråklige lærere, og den bygger på studieplan i pedagogikk for tospråklige lærere vedtatt av Avdelingsstyret 18.juni 2002 med senere justeringer våren 2003.

Den studieenheten som beskrives her bygger videre på studiet i Pedagogikk I for tospråklige lærere og kan inngå som obligatorisk del av en 3-årig bachelor/ faglærerutdanning for morsmåslærere/ tospråklige lærere. Det er også mulig å bygge videre på dette studiet til en allmennlærerutdanning eller til en mastergrad.

I den norske grunn- og videregående skole arbeider det i dag mange lærere med en annen språk- og kulturbakgrunn enn den norske. Flere av disse er engasjert i ulikt pedagogisk arbeid som såkalte "ufaglærte lærere", assistenter og morsmåslærere med til dels usikre tilsettingsvilkår. St.meld. nr 25 "Morsmålsopplæring i grunnskolen" (1998-99) påpeker at det er av betydning at den tospråklige læreren har formell opplæringskompetanse.

Realiseringen av en flerkulturell skole medfører et økt behov for lærere med en annen kulturell bakgrunn enn den norske. Språk og identitet er nært knyttet sammen. Dette innebærer at det er av betydning for barn som tilhører språklige minoriteter å ha nær kontakt med lærer med samme bakgrunn. Det vil også være viktig for realiseringen av en flerkulturell skole at alle barn og unge kan få oppleve læringssituasjoner tilrettelagt av lærere med ulike språk- og kulturbakgrunner.

Målområder

Pedagogikk II for tospråklige lærere starter med et hovedfokus på eleven og læreren i klasserommet. Perspektivet utvides etter hvert til også å omfatte lærerrollen i forhold til skolesamfunnet og lokalsamfunnet. Temaer som omfatter klasseledelse og samarbeid mellom hjem og skole er sentrale her. Skolens plass og betydning i samfunnet utvider perspektivet ytterligere. Politisk styring, lover, læreplaner, samfunnsendringer, oppvekstvilkår og utviklings- og innovasjonsarbeid er temaer som vil være sentrale her. De tre hovedområdene er

integrrert i hverandre og undervisningen vil foregå i et vekselspill mellom de ulike områdene. Hvert av områdene vil likevel ha sin tematiske overskrift. De tre temaene er:

- Skolen, læreren og eleven i et flerkulturelt samfunn
- Læreplanteori, didaktikk og fag
- Den norske skolen i et historisk, samfunnsmessig og filosofisk perspektiv

Vekselvirkning mellom pedagogisk teori, fagkunnskap og praksis er en sentral grunntanke i all utdanning av lærere. Målet er at studenten gjennom selvstendige studier, lærerpraksis, kunnskapssøking og diskusjon skal utvikle seg både som fagperson og menneske. Nye kunnskaper og erfaringer må kontinuerlig vurderes opp mot tidligere kunnskap og erfaringer fra eget hjemland og mot oppgaven som lærer i den flerkulturelle skolen i Norge. Den utforskende og deltakende studenten er aktiv og bevisst i egen kunnskapsproduksjon. Det å forstå både integrasjon og konflikter mellom teoretisk kunnskap og praksiserfaringer er en nødvendig forutsetning for å reflektere, begrunne, anvende og utvikle sin egen yrkesteori og yrkeskompetanse. Lærerrollen og didaktiske emner i en kontrastiv sammenheng er gjennomgående temaer i hele studiet.

Studiet i Pedagogikk II har til hensikt å bevisstgjøre studentene på forskjeller og likheter mellom det norske skole- og samfunnssystem og det de har av erfaringer fra egen kulturelle – og språklige bakgrunn.

Opptakskrav til studiet

- Studiekompetanse, generell studiekompetanse eller realkompetanse på grunnlag av egen vurdering
- Dokumentert gode norskkunnskaper

2. Innhold

Innholdet i studiet følger målområdene. Under hvert målområde vil det være flere arbeidsområder, som blant annet vil omfatte egne studier av litteratur, skriftlige oppgaver, diskusjoner i grupper med framlegg og prosjektarbeid. Det vil likevel være slik at temaene fra de ulike målområdene må ses i sammenheng med hverandre og i progresjon i forhold til vanskelighetsgrad. Lærerrollen og didaktikk er gjennomgående områder i alle temaer.

Skolen, læreren og eleven i et flerkulturelt samfunn

Studiet innenfor dette målområdet vil gi studentene innsikt i og erfaring med elevers læring og utvikling og med læreres planlegging, gjennomføring og vurdering av undervisning. Den flerkulturelle skolen vil være i spesielt fokus. Studentene vil få kunnskap om elevers læringsprosess og kunnskapskonstruksjon. Elevers læring på skolen foregår vanligvis innenfor et læringsfellesskap (klassen/ gruppen), og lærere måtte bruke sin kunnskap for å kunne tilrettelegge for et inkluderende læringsmiljø for alle barn. Alle elever, de med ulik sosial og kulturell bakgrunn og de med særlige behov, skal inkluderes i et felles skolemiljø. Det er lærerens oppgave å lede elevenes arbeidsfellesskap, derfor må lærere kunne samarbeide med kollegaer for å diskutere og analysere grunnleggende didaktiske spørsmål knyttet til undervisning, slik at de kan gjøre bevisste valg og videreutvikle sin kompetanse gjennom vurdering av egne erfaringer.

I arbeidet med å utvide studentenes yrkesteori og yrkeskompetanse innenfor dette målområdet, vil det blant annet bli arbeidet med følgende temaer:

- Elevers læringsstrategier; læringsprosesser hos enkeltelever og i elevgrupper
- Planlegging, gjennomføring og vurdering av undervisningsopplegg, med utgangspunkt i skolens læreplaner
- Klasseledelse og arbeid med sosial kompetanse
- Skoleutvikling og endringsarbeid

Læreplanteori, didaktikk og grunnskolens virksomhet

Studiet innenfor dette målområdet vil gi studentene innsikt i og erfaring med skolens oppgave og arbeid med skolefagene. Lærere har behov for kunnskap om det formelle grunnlaget for skolens virksomhet som ligger i lover, læreplaner og andre skolepolitiske dokumenter. I studiet vil studentene få mulighet til å diskutere skolens verdigrunnlag og elev-, fag-, kunnskaps- og læringssyn som skal ligge til grunn for virksomheten i skolen. Med dette som grunnlag vil læreren samarbeide med skolens ledelse, med lærere, med elever og deres foresatte og andre samarbeidspartnere for å legge til rette for et inkluderende og flerkulturelt klassemiljø. For å bygge gode relasjoner med samarbeidspartnere trenger lærere kompetanse i planlegging, kommunikasjon og samarbeid. Det gjelder også områder som barn i sorg og krise, elever med atferdsproblemer, mobbing og ulike typer konflikter knyttet til et inkluderende, flerkulturelt skolefellesskap. Sentralt i dette arbeidet er spenningsfeltet mellom det å utvikle sosial kompetanse og skolefaglig kompetanse.

I arbeidet med å utvide studentenes yrkesteori og yrkeskompetanse innenfor dette målområdet, vil det blant annet bli arbeidet med følgende temaer:

- Skolens samfunnsmandat og oppgaver i lov og læreplaner
- Vurderingsformer og kartleggingsarbeid
- Allmenndidaktikk og planleggingsarbeid
- Fagdidaktikk og arbeid med skolens fag
- Samarbeid og konflikt i skolen

Den norske skolen i et historisk, samfunnsmessig og filosofisk perspektiv

Studiet innenfor dette målområdet vil gi studentene innsikt i og erfaring med skolehistorie og pedagogiske grunnlagsproblemer. Skolen som samfunnsinstitusjon og dannelsesarena vil stå sentralt. Skolen som del av barns oppvekstmiljø påvirker barn og unges selvbylde og kunnskapsutvikling. Skolen er samfunnets formelle dannelsesarena, og kan utgjøre en motkultur i forhold til andre samfunnskrefter som påvirker elevene. I dette arbeidet må lærere, i samarbeid med hjemmene, kunne bearbeide og ta stilling til dilemmaer som gjelder skolens virksomhet og mandat. Det gjelder i særlig grad dilemmaer knyttet til det flerkulturelle samfunnet og utvikling av skolen i den sammenheng. Disse områdene vil bli belyst både historisk og ut fra ulike filosofiske perspektiv.

Elevers læring og kunnskapsutvikling må ses i en helhetssammenheng, og lærere må kunne samarbeide med andre om de formelle overganger elevene opplever mellom barnehagen og skolen og mellom de ulike nivåene i skolen. Lærerrollen, herunder yrkesetiske spørsmål, utfordres og settes på prøve i kontakten mellom skole og samfunn. Gjennom studiet vil en diskutere yrkesetiske dilemmaer og utforming av en utvidet lærerrolle, i lys av historiske, filosofiske og samfunnsmessige perspektiv. I et framtidsperspektiv vil lærere også være en sentral aktør i arbeidet med å videreutvikle skolen, og de må derfor ha kompetanse i å gjennomføre utviklingsarbeid i skolen.

I arbeidet med å utvide studentenes yrkesteori og yrkeskompetanse innenfor dette målområdet, vil det blant annet bli arbeidet med følgende temaer:

- Pedagogiske grunnlagsproblemer
- Utdanningspolitisk historie
- Skolen som nasjonsbygger
- Samarbeid skole/hjem og skole/lokalmiljø
- Lærerprofesjonalitet og yrkesetikk

3. Organisering og arbeidsformer

Dette er et nettbasert studium med fellessamlinger. Mye av læringen utvikles gjennom samhandling studentene i mellom og mellom studenter og faglærere. Derfor er det viktig med aktiv deltaking gjennom bruk av et studiestøttesystem på nettet og i undervisningen på samlingene. Det legges vekt på en prosessorientert undervisning med stor grad av studentaktivitet. Arbeidsformene vil variere mellom forelesninger, samtaler i større eller mindre grupper og ulike former for gruppearbeid. Mellom samlingene vil studentene få ulike former for oppgaver der utforskende virksomhet vil bli vektlagt i form av prosjektarbeid, aksjonslæring og utviklingsarbeid. Arbeidsformene vil bære preg av tilknytning til praksisfeltet.

Obligatorisk studiedeltakelse

- Arbeid med kommunikasjon og gruppedeltakelse
- Arbeid på nettet
- Utprøving av ulike studentaktive arbeidsformer
- Loggskrivning
- Praksis
- Studievurdering

Nærmere opplysninger om emner og tidspunkter for den obligatoriske studiedeltakelsen vil bli gitt i de årlige semesterplanene som legges på nettet ved studiestart. Det vises ellers til Regler for frammøte og studiegang ved Avdeling for lærer- og tolkeutdanning.

Praksisopplæringen omfatter minimum 3 uker eller 15 dagers arbeid i skolen. For- og etterarbeid til praksis er også obligatorisk.

4. Vurderingsordning

Skikkethetsvurdering

Studentenes arbeid og innsats i faget blir vurdert i henhold til skikkethet.

”Skikkethetsvurderingen skal inngå som en helhetsvurdering av studentenes faglige, pedagogiske og personlige forutsetninger for å kunne fungere som lærer.” (jfr. Forskrift om skikkethetsvurdering i lærerutdanningene, KUF 1999).

Studentenes faglige prestasjoner vil bli vurdert i tilknytning til de faglige tekster som skal innleveres og senere samles i mappen og i muntlige framlegg underveis. Disse tekstene og muntlige framlegg er arbeidskrav.

Obligatoriske arbeidskrav

Det vil bli gitt obligatoriske arbeidskrav knyttet til de enkelte målområdene for studiet. I alt skal det gjennomføres tre obligatoriske arbeidskrav bestående av:

- En individuell fagtekst
- En fagtekst i gruppe
- Prosjektarbeid / PBL-arbeid knyttet til praksis

Krav til omfanget av arbeidene og bruk av IKT i tilknytning til dem vil framgå av semesterplanene sammen med innleveringsfrister og andre mer spesifikke krav.

Obligatoriske arbeidskrav vurderes med vurderingsuttrykkene godkjent/ikke godkjent, og teller ikke ved fastsettelse av endelig karakter. Endelig karakter blir ikke gitt før obligatoriske arbeidskrav er godkjent.

Grunnlag for karakterfastsetting

Karakteren i faget fastsettes på grunnlag av to deler som hver teller 50 %

Del 1. Underveisvurdering

- Skriftlig oppgave i gruppe.

Del 2. Avsluttende eksamen

- Muntlig individuell eksamen

Både del 1 og del 2 av eksamen må være bestått med karakter for å få slutt karakter i faget. Ved fastsetting av endelig karakter er del 2 utslagsgivende.

5. Kunnskapskilder og hjelpemiddel til eksamen

Pensumslistene produseres av biblioteket og finnes på følgende adresse <http://alt.hist.no/biblioteket/> på avdelingens hjemmesider. Pensumslistene redigeres av biblioteket. Spørsmål rettes til faglig ansvarlig